

TESTAREA NAȚIONALĂ - 2007
Proba scrisă de limba și literatura română

Varianta 90

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

Partea I (48 de puncte)

Citește cu atenție textul dat. Scrie, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre cerințele de mai jos.

Când pădurarul a adus-o din codru, era un pui mic și fricos. Cu ochii mari și umezi, se uita rugându-se la toți, gata să fugă.

Dar cum vremea se împlânzi, înțelese că nimeni nu-i voia răul. Începea să vină singură la donița* cu lapte. Ziua stătea ascunsă în tufișurile de zmeură din livadă. Seara răspundea la chemarea noastră, când îi întindeam câte o bucată de zahăr.

Fiindcă fugea atât de sprinten, tata a botezat-o: „Năluca”. Iar Năluca își cunoștea numele.

Toate vietățile din ogradă: câinii, păsările și pisicile erau acum disprețuite de noi. N-aveam altă grijă decât de Năluca. „Ce face Năluca?”, „Unde s-a ascuns Năluca?”, „I-a dat cineva lapte astăzi?”. Așa a crescut în mijlocul nostru. Tata spunea chiar că s-a împlânzit prea repede. Parcă îi părea rău că o vede amestecându-se laolaltă cu toate animalele domestice, că a uitat atât de repede libertatea pădurii.

E adevărat că uneori se oprea sub umbra nucilor din livadă, cu urechile ciulite și nările umflate în vânt. Mirosea adierile aduse din poienile codrului. Atunci ochii ei erau mai umezi și pășea mai încet, cu botul la pământ. Năluca era tristă. Nu mai răspundea la chemările noastre. Nici nu voia să se atingă de bucata de zahăr pe care i-o întindeam în palmă. Într-o seară, când cineva a uitat poarta deschisă, Năluca a fugit. A doua zi, culcușul era gol. În zadar am căutat-o toți prin grădină. În zadar am nădăjduit că poate se întoarce la donița cu lapte. Năluca plecase pentru totdeauna.(...)

Cu încetul, Năluca a fost uitată.

Aseară, mă întorceam cu tata de la Prisaca Mărgineanului, prin pădure.(...)

Deodată, în calea noastră, pe cărare, a apărut o căprioară. Am tresărit și noi. A tresărit și ea. Era o arătare atât de neașteptată!

Tata a șoptit:

- E Năluca!

Era, într-adevăr, Năluca. Fără să-mi dau seama am întins pumnul strâns, așa cum o ademeneam altădată cu bucata de zahăr ascunsă. Căprioara șovăi o clipă. Se apropie cu sfială. Aproape să-i netezesc botul umed. Să-i prind gâtul cenușiu. Să-i mângâi capul mic pe care și-l supunea dezmiertărilor odinioară. Câțiva pași încă. Doi. Unul...

Și deodată Năluca nu se mai uită în ochii mei. Privi îndărăt, în codru. Se răsuci scurt pe picioarele subțiri și zvâcni în goană, spre adâncul codrului. Înaintea noastră nu mai rămăneau decât crengile tremurând. Stropii de frunze, scuturându-se ca lacrimile.

Mâna întinsă după umbra ei a căzut neputincioasă.

(Cezar Petrescu, **Năluca** - fragment)

* doniță - vas din doage, folosit pentru mulsul vacilor.

A. Limba română

- | | |
|--|-----------------|
| 1. Desparte în silabe cuvintele: „codru”, „împlânzi”, „sprinten”, „mijlocul”. | 4 puncte |
| 2. Menționează câte un sinonim pentru sensul din text al cuvintelor „codru” și „sprinten”. | 4 puncte |
| 3. Transcrie, din primele două alineate, un cuvânt derivat și un cuvânt obținut prin conversiune. | 4 puncte |
| 4. Selectează, din primele două alineate, un adverb relativ și un verb la diateza reflexivă. | 4 puncte |
| 5. Precizează valoarea morfologică a cuvintelor subliniate: „înțelese <u>că nimeni nu-i voia răul</u> ”. | 4 puncte |
| 6. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate: „ <u>I-a dat cineva lapte astăzi?</u> ”. | 4 puncte |
| 7. Alcătuieste o propoziție în care substantivul „pădurarul” să îndeplinească funcția sintactică de nume predicativ. | 4 puncte |
| 8. Transcrie, din text, prima propoziție subordonată, precizându-i felul. | 4 puncte |
| 9. Alcătuieste o frază în care verbul <u>a răspunde</u> să fie regent pentru o propoziție subordonată subiectivă. | 4 puncte |

B. Înțelegerea textului

- | | |
|--|-----------------|
| 10. Precizează un element de portret fizic al puiului de căprioară. | 2 puncte |
| 11. Transcrie, din primele două paragrafe, o structură care conține o personificare. | 2 puncte |
| 12. Formulează o idee principală din penultimul alineat. | 2 puncte |
| 13. Menționează două trăsături care să justifice faptul că textul dat aparține unei opere epice. | 2 puncte |
| 14. Explică, într-un text de 2 - 3 rânduri, atitudinea tatălui și a copilului la revederea căprioarei. | 4 puncte |

Partea a II-a (18 puncte)

Te numești Marcel/ Marcela Vasilescu, ai sosit la București, unde vei participa alături de încă trei colegi de clasă la un concurs de cultură generală, care va fi transmis și de un post TV, și ai trimis părinților, care locuiesc la Iași, următoarea telegramă:

Sosit cu bine. Totul perfect. Vizitat orașul. Măine dimineață concursul. Marcel/ Marcela.

Transformă telegrama într-o scrisoare de 15-20 de rânduri, dezvoltând informațiile din cuprinsul ei.

Atenție! – în scrisoare trebuie:

- să utilizezi convențiile specifice acestui tip de compunere; **2 puncte**
- să ai un conținut și un stil adecvate relației tale cu destinatarul și situației imaginate; **6 puncte**
- să transformi conținutul telegramei într-o scrisoare, dezvoltând informațiile din cuprinsul acesteia respectând convențiile acestui tip de compunere; **8 puncte**
- să respecti normele de exprimare, de ortografie și de punctuație. **2 puncte**

Atenție! Nu folosi alte nume decât cele indicate în cerință! Data redactării scrisorii este 18.06.2007.

Partea a III-a (24 de puncte)

Scrie o compunere în care să prezinți un personaj din textul citat la **Partea I** (Cezar Petrescu, *Năluca* - fragment). În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- stabilirea tipului de personaj (principal, secundar etc.) și a mijloacelor/ a procedeelelor de caracterizare existente în textul dat;
- numirea a trei trăsături ale personajului (fizice și/ sau morale) și a semnificației acestora;
- ilustrarea trăsăturilor, prin raportarea la întâmplări/ la situații semnificative din text;
- precizarea relațiilor dintre personajul indicat prin cerință și alt personaj din textul dat.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie. Vei primi **12 puncte** pentru conținut (câte 3 puncte pentru fiecare cerință rezolvată) și **12 puncte** pentru redactare (*coerența textului* – 2 p; *registru de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* – 2 p.; *ortografia* - 3 p.; *punctuația* - 3 p.; *așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea* - 2 p.).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, compunerea trebuie să aibă minimum 20 de rânduri scrise.